

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

I.

CLEMENS EPISCOPVS,
SERVVS SERVORVM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

Religiosæ Congregationes ab insigni Sanctitate viris Spiritus Sancti afflato instituta, tantas Ecclesie Dei utilitates omni tempore attulerunt, ut ad eas conservandas, & instaurandas Romani Pontifices Predecessores Nostri, magnam jure optimo diligentiam semper adhibuerint. Nam cum ea sit rerum humanarum conditio, & natura, ut etiam, quæ optimè fundata, & constituta sunt, partim hominum imbecillitate, & ad malum proclivitate, partim Dæmonis astutia, paulatim deficiant, ac nisi cura pervigili sustententur, in deterius prolabantur. Idcirco sumorum Pontificum vigilancia magnopere laboravit, ut Regularium Ordinum disciplina, aut labefactata, in pristinum restituatur, aut salutaribus Constitutionibus communita, integra, atque incolumis permaneret. Quorum nos vestigiis pro eodem Officii munere insistere, & Pastoralem illorum sollicititudinem (quantum possumus) Divina adjutrice gratia, cupimus imitari. Quare ne ex muneribus, quæ à pluribus Religiosæ vitæ professoribus ex Christi patrimonio, quibusvis hominibus quavis ex causa sèpè tribuuntur, gravia incommoda, & mala, etiam boni specie existant, præcavere studentes, hac Nostra perpetuò valitura Constitutione universis & singulis cuiuscumque Ordinis mendicantium, vel non mendicantium bona immobilia, & redditus certos ex induito Apostolico possidentium, vel non possidentium, seu cuiusvis Congregationis, Societatis & instituti, (non tamen Militiae) Regularibus personis utriuslibet sexus omnem, & quamcumque largitionem, & missionem munerum, penitus interdicimus, sub qua prohibitione comprehendit volumus omnia, & singula Capitula, Conventus & Congr. tam singulorum Conventuum, Monasteriorum, Prioratum, Praepositurarum, Praeceptoriarum, Domorum, & locorum quam Provincialia, aut Generalia cuiuslibet Provinciæ, sive universi Ordinis, Societatis aut instituti, eorumque vel earum Camerarios, Commissarios, & quoscunque Officiales & singulares personas: Ipsos etiam Ordinum,

Congregationum, & Societatum hujusmodi superiores quascumque dignitates obtinentes, etiam Generales, & Provinciales, Magistros, Ministros, & quocumque nomine Praefectos, nec non Conventuum, Monasteriorum, Prioratum, Praepositurarum, Praeceptoriarum, domorum & locorum, quorumcumque Abbes, Priors, Præpositos, Praeceptores, etiam majores, Guardianos Ministros, Rectores, atque Abbatis, Priorissas, & alio quo-vis titulo Praesidentes, tam ipsis Regularibus, quam locorum Ordinariis, seu quibusvis superioribus subjectas utriuslibet sexus, ad vitam, vel ad tempus deputatos, adeò ut nemo unquam eorum, directè vel indirectè, palam, vel occultè, tam communi, quam particuli, & proprio nomine, etiam sub quo-vis statuti, vel consuetudinis, seu verius corruptelæ, aut alio praetextu, vel quacumque causa nisi in Generali Capitulo, aut alia Generali Congregatione, re mature discussa, unanimi consensu omnium, Superiorumque permisso, causa approbata fuerit, quicquam tale atteftare valeat.

Id autem ita absolutè, & generatim vetitum intelligatur, ut nequid omnino fas sit quicquam donare, tam ex fructibus, redditibus, & proventibus, collectis, vel contributionibus aut obligationibus sive eleemosynis aut subfidiis certis, vel incertis, ordinariis, seu extra-ordinariis, mensæ, seu mensæ communis, vel cujusvis fabricæ, & sacrificiæ, quorum bona communiter, ut præfertur, administrantur, seu quæ rationibus reddendis sunt obnoxia, quam ex pecuniis, etiam, quæ à singulis quo-vis modo acquisitæ in commune conferendæ omnino sunt. Nec si per viam voluntariae Contributionis in commune congerantur. Nec si forsitan privatim & nominatim cuiilibet Religioso à suis Superioribus, vel à propriis affinibus, propinquis, familiaribus, amicis, aut benevolis, vel à piis Christi fidelibus etiam eleemosynæ, aut charitatis, & illius propriæ personæ intuitu attributæ, seu quoquomodo per quemlibet Religiosum suo Monasterio, Domui, aut loco acquisitæ, eique ut ad libitum de eis disponat, per superiores concessæ fuerint. Præterquam leviora esculenta, aut pocu-

poculenta , seu ad devotionem vel Religionem pertinientia munuscula communis tantum, numquam verò particulari nomine (ubi Superiori de Consensu Conventus videbitur) tradenda.

Sed & hujusmodi missiones munera ipsiis Religiosis utriuslibet sexus non solum per se , verum etiam per alios , tam directè , quam indirectè prohibitas, declaramus.

Neque verò quispiam ab hac Generali prohibitione se excusare valeat , etiam si munera miserit , cuius personæ Laicæ , vel Ecclesiasticae cujuscumque status , gradus , dignitatis , ordinis , vel conditionis , & quavis non solum mundana , Ducali , Regia , Imperiali , verùm etiam Ecclesiastica , & Pontificali , aut alia majori etiam S. R. E. Cardinalatus dignitate fulgenti , etiam proprio loci Ordinario , etiam ex causa & occasione benedictionis , vel susceptionis habitus Regularis , tonsuræ , aut professionis Monialium tam sibi subditarum , quam non subditarum , aut ipsi etiam proprio Ordinis , vel Congregationis Prorectori , Vice protectori , Generali , vel Provinciali , aut cuiusvis Monasterii , Prioratus , Domus , aut cuiuslibet alterius loci Regularis Superiori , aut alio quocumque officio , munere , aut dignitate fulgenti , vel cuicunque etiam simplici & particulari Religioso : Ita ut inter ipsos quoque Religiosos (ne prava ambitione impulsi , pro coniequendis in sua autem Religione gradibus , & dignitatibus , alter alterius gratiam , aut benevolentiam auctoripetur) quæcumque Largitio , aut donatio munerum (nisi refum minimarum , de licentia expressa , & in scriptis Superiorum) sit penitus interdicta . Infuper prohibemus , ne unquam eisdem Regularibus licet ulla pecunia quoquomodo erogare in alicujus etiam Benefactoris , aut Protectoris , vel ordinarii honorem , etiam occasione transitus , vel primi ingressus , aut ad beneficiorum acceptorum memoriam , gratiæ animi testificationem , seu pro prædictis personis , quavis auctoritate , vel dignitate fungentibus honorifice , laute & opipare excipiendis , seu pro quibusvis convivis eisdem , aut cuivis alteri quacumque occasione , vel causa exhibendis , vel pro commissationibus aut compotationibus quibusvis personis , tam ejusdem Ordinis , Congregationis , Monasterii , domus , aut loci , quam extraneis largiendis , aut pro exhibendis spectaculis , etiam piis intra Ecclesiæ , Monasteria , & domos sacras , seu pias , vel extra eas , in quibusvis publicis , aut privatis sacris , aut profanis locis , etiam ubi Sanctorum & Sanctorum vita , aut res pœ gestæ , etiam in memoriam Passionis Dominicæ , populis spectandæ , proponuntur , aut alias in prædictis , sive in quibusvis rebus supervacanciis ad pompam & ostentationem , aut ad oblationem , vel paucorum lucrum , & priuata commoda quomodolibet pertinenti-

bus , nisi re ipsa pro divino cultu , & veris Christi pauperum indigentias , servato in hoc charitatis Ordine , & habita necessitatis ratione , de consilio & consensu Superiorum sublevandis , aut alias in rebus licitis , & per Capitulum Generale aut Provinciale non prohibitis , vel Taxam ibi forsitan præscriptam non excedentibus , sumptus hujusmodi fiant.

Declarantes tamen per hæc laudabilem , & Apostolicā doctrinā , sacrificique Canonibus commendatam hospitalitatem , præsertim erga pauperes & peregrinos , nequaquam immixui , aut prohiberi . Quinimo si quis redditus ad id , vel ex fundatione , vel ex institutis , statutis , aut consuetudinibus aliquorum Monasteriorum , Ordinum , aut Regularium , hujusmodi locorum , aut ex restatorum , vel donantum voluntatibus , sive alias applicati , aut donati sunt , eos omnino , (ut decet) integrè in usus pios hospitalitatis hujusmodi erogandos esse , & præsertim in Monasteriis , seu locis desertis & ab laicorum ædibus , longius remotis , ubi tamen pauperum & verè egenorum ratio , in primis habeatur .

Si quos vero diiores occasione transitus , sive alias ex devotione , aut necessitatis causa eo divertere contigerit , eos sanè deceret Refectorio communi cum Religiosis , mensaque & serculis communibus , nequaquam à cæteris distinctis contentos esse . Verum omnino ipsi regulares in hospitiis hujusmodi potentioribus excipiendis ita se gerant , ut in eis frugalitas & paupertas religiosa prorsus eluceat .

Pari etiam ratione districte inhibemus , ne quispiam ex prædictis laicus alias , quam ut superius dictum est , vel Clericus secularis , vel Regularis quocumque honore , præminentia , nobilitate , aut excellentia , etiam S. R. E. Cardinalatus dignitate prædictus , etiam Prorector , Viceprorector , loci Ordinarius , Prælatus , Generalis , Provincialis , aut Monasterii , domus , vel loci cuiuslibet Superior , corumve affines , propinqui , familiares , aut Ministri utriuslibet sexus quicquam contra hanc superius expressam prohibitionem recipiant .

Quod si vel ab aliquo particulari Religioso , vel à Superiore quopiam Generali , Provinciali , aut alio quocumque officio fungente , aut à Conventu , Capitulo , vel Congregatione , sive ab universo Ordine , & Religione quicquam receperint , id quod acceperint , suum non faciant . Verum ipso facto absque aliqua monitione judicis , decreto , sententia , aut declaratione , ad illius restitutionem omnino in utroque foro teneantur : adeò ut restitutione ipsa realiter non facta , neque etiam in foro conscientiæ absolviri possint .

Hanc autem restitutionem fieri volumus non privatim ei Religioso , qui donavit , sed ei Monasterio , Domui , vel alteri loco , de cuius

bonis facta est largitio, vel si non de ejus bonis donatum, in quo idem Religiosus donans Professionem emitit, vel si nomine totius Capituli, Conventus, aut Congregationis, vel universi Ordinis, seu Religionis donatio facta extiterit, pariter communi mensa, aut missa, cuius nomine donatum fuerit, accepta munera restituantur, nec qui donavit, nec Conventus, Capitulum, Congregatio, Ordo, aut Religio, cui restitutio facienda est, illam remittere, & iterum condonare, aut recipientem ab obligatione restituendi eximere, vel ut in pauperes eroget concedere, quoquomodo possit.

Quod si quis ex supradictis regularibus utriuslibet sexus, cuiuscumque gradus, ordinis, dignitatis, ac ubilibet locorum existentibus conjunctim, cum ceteris, seu divisi in nostrarum hujusmodi prohibitionum, statutorum, ordinationum, iussionum, decretorum, mandatorum transgressor fuerit, statuimus, ut omnibus, & singulis per eum obtentis dignitatibus, gradibus, muniberis & officiis eo ipso privatus, ac ad illa & alia similia, vel dissimilia in futurum obtainenda inhabilis perpetuo, & incapax, ac perpetua infamia, & ignominia notatus existat: & praeterea privationem vocis activa & passiva abfque ullo superioris decreto, aut ministerio, ipso facto incurrat; nec non, ultra hujusmodi poenas, etiam tanquam contra furti, & simonie criminum reum, tam per viam denunciationis, accusationis, aut querelæ, quam etiam ex officio procedi & incurri, condignisque suppliciis affici debeat.

Poenis alias à jure statutis, ac per alias Constitutiones Apostolicas, aut propria eujuvis ordinis, Congregationis, Monasterii, Domus, aut loci, statuta, vel consuetudines contra personas aliquid præmissorum committentes, forsitan decretis & inflictis, nihilominus in suo robore permanensur.

Quocirca universis, & singulis modernis, & pro tempore existentibus locorum Ordinariis, eorumque Vicariis, & Officialibus, nec non quorumque Ordinum, Prioratum, Monasteriorum, & Domorum Superioribus etiam Generalibus, seu Provincialibus, ceteris que ad quos spectat, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli, quantum ad eos pertinet, current omni studio, diligentia, auctoritate & vigilancia, praesentem Constitutionem firmiter, & inviolatè observari, & contra inobedientes vel transgressores, condignis poenis animadvertis. Eodem inobedientes, nec non contradictores quoslibet, & rebelles, per opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, (si opus fuerit) auxilio brachii saecularis.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictorumque Mo-

nasteriorum, Prioratum, Domorum, Loco- rum, nec non Ordinum, Congregationum, Collegiorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quorumcumque tenorum existant, per quæ praesentibus non expresa, vel ad verbum non inserta, effectus praesentis nostræ Constitutionis impediri quomodolibet valeat, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Quæ omnia quatenus præmissis in aliquo adversentur, prorsus tollimus, & abrogamus, ceterisque contrariai quibuscumque.

Volumus autem, ut praesentes literæ in Valvis S. Ioan. Lateranensis, & Principis Apostolorum de Urbe Basilikarum, & in Aie Campi Floræ publicentur, affixis inibi earum exemplis, & dimissis. Quodque earum exempla, seu illorum compendia in libris quorumcumque statutorum predictorum Monasteriorum, Prioratum, Collegiorum, Domorum, Ordinum & Congregationum (quoad Moniales, in vernaculum, & vulgarem cuiusque Regionis sermonem versa) & à loci Ordinario, qui id quanprimum fieri curet, subscripta inferantur, & saltem quotannis in Capitulis sive Congregationibus cuiusque earum, alta, & intelligibili voce legantur. Et nihilominus post sexaginta dies à die publicationis (ut praesertur) in Rom. Curia facienda, unumquemque citra montes, ultra montes vero post quatuor menses, perinde arcent, & affiant, ac si cuique personaliter intimatæ, & per eos juratae fuissent.

Quodque earum transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo persona in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis; eadem prorsus fides in Judicio, & extra illud, ubique adhibetur, quæ adhiberetur eisdem praesentibus, si essent exhibita vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum interdicti, prohibitionis, declarationis, inhibitionis, statuti, mandati, sublationis, abrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis DEI, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Dat. Romæ in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, Millefimo, quingentesimo nonagesimo quarto, Tertio decimo Kal. Iulii, Pontificatus Nostri anno tertio.

L. Card. Prodat.

M. Vestrius Barbianus.

A. de Alexiis.

Registrata apud Marcellum Secretarium.

In

In nomine, & à nativitate Domini, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, Indictione septima, die vero secunda mensis Iulii, Pontificatus Sanctiss: in Christo Patris D. N. D. Clementis, Divina Providentia Papæ VIII. Anno Tertio, Retroscriptæ litteræ publicatae, & affixaे fuerunt in Acie Campi Floræ, & aliis locis publicis & consuetis per nos Prospurum Spada, & Franciscum de Bonis, ejusdem S. D. N. Cursi.

Ita Franc: de Bonis, S. D. N. P. P. Cursi.

Gabriel Savarellus Curserum Magist.

K.

DECRETA S. CONGREGATIONIS Concili S. D. N. Vrbani Divina Providentia Papæ VIII. auctoritate edita.

De celebratione Missarum.

Cum sèpè contingat in quibusdam Ecclesiis, tam magnum missarum celebrandarum numerum, ex variis defunctorum relictis, aut piorum eleemosynis, impostum esse, ut illis pro singulis diebus praefcriptis nequeat satisficeri; & tamen nova onera missarum in dies suscipiantur, indeque fiat, ut depereant pia testantium voluntates, obstricta benefactoribus fides violetur, defunctorum anime suffragiis priventur, Ecclesiis debitus subtrahatur cultus, ac Christi fideles gravi scandalo affecti, plerumque à similibus charitatis operibus retrahantur: cumque his malis maximum inter cetera fomentum præbeat, aut quod iis, qui Missas supra vires celebrandas sincipiunt, spercent illis brevi ad paucorem numerum à superioribus reductum iri, aut quod Ecclesiis forte pecuniarum absumpta, plerumque nuda remaneant onera Missarum, absque illo emolumento, aut quod eleemosyna pro illis celebrandis, sit adeo tenuis, ut non facile inveniantur, qui velint huic se muneri subjecere, & redditus Ecclesiæ, aut Monasterii adeo exigui, ut sacerdotes pro necessaria sustentatione novis se oneribus obstringere compellantur Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, animadvertens facturam se rem DEO gratissimam, charitatiq, ac justitiæ maximè consentaneam, si pro viribus satagat, hunc teterimum abulum è Christiana Republica convellere, atque eradicare: Sanctissimi Domini Nostrí Urbani, Divina providentia Papæ VIII. auctoritate sibi specialiter attributa, infra scripta decreta edidit.

Ac primò districtè prohibet & interdicit,

ne Episcopi in Dioecesana Synodo, aut Generales in Capitulis Generalibus, vel alia quoquomo reducant onera ulla Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposta, aut in limine foundationis: sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis, ad Apostolicam Sedem recurratur, quæ, re diligenter perspecta, id statuet, quod magis in Domino expedire arbitrabitur: alioquin reductiones, moderationes, & commutationes hujusmodi, si quas, contra hujus prohibitionis formam, fieri contigerit, omnino nullas, atque inanes decernit.

Deinde ubi pluribus Missis etiam ejusdem qualitatis celebrandis, plura stipendia, quantumcumque incongrua, & exigua, sive ab una, sive à pluribus personis collata fuerunt, aut conferentur in futurum, Sacerdotibus, Ecclesiis, Capitulis, Collegiis, Hospitalibus, Societatibus, Monasteriis, Congregationibus, Domibus, ac locis piis quibuscumque tam saecularibus, quam regularibus. S. Congregatio sub obtestatione Divini Iudicii, mandat, ac præcipit, ut absolutè tot Missæ celebrentur, quot ad rationem attributæ eleemosynæ praescriptæ fuerint, ita ut alioquin ii, ad quos pertinet, suæ obligationi non satisfaciant; quin imò graviter peccent, & ad restitutionem teneantur.

Id vero ut deinceps observetur exactius, Sacra Congregatio eadem auctoritate revocat privilegia, & indulta omnia, quibusvis personis, Ecclesiis, ac locis piis tam saecularibus quam regularibus cujuscumque Ordinis, Congregationis, instituti, quamcumque ob causam concessa, quibus indulgetur, ut certarum Missarum, vel anniversariorum celebratione,

vij E e 2

aut